

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hóra	40 K

Egyes szám ára 3 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beckerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 210. szám.

Csütörtök, 1920 szeptember 23.

Baj van

megint a tisztviselők drágasági pótlékával. Hónapok óta lesi, várja türelmének a végsőkig való próbátételével az állam segítő kezét a nagyszámu tisztviselőre. A biztatásokból és színes ígéretekkel most, az utolsó órában, az újabb drágaság és a tél küszöbén, — kialakult valami ködös bizonyosság: a kormány tényleg foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy enyhítsen a súlyos anyagi gondokkal küzdő, a megélhetés egyre fokozódó nehézségeivel birkózó tisztviselői karon. Az állami szervezetnek és a társadalomnak ezt a veszedelmes és mindenütt járványszerűen fellépő betegséget azonban ismét csak a régi kuruizáló módon, a megszokott, mit sem érő ósdi kenőccsel, keveset segítő kotyvalékkal akarják kúrálni. Radikális eszközök helyett újra az elavult receptet, ama bizonyos drágasági pótlékok veszik elő, mintha ez az egészen erejét vesztette patikaszer használna valamit a súlyosan szenvedőnek.

A bajokkal gondokkal küzdő kifizetésű hivatalnokok tizezrei borzalommal gondolnak a közelgő télre, az ezeréveskoronás faárákra, az ezeréveskoronás cipőárákra és az ötezer koronás ruhaárákra. Hol van ma az a tisztviselő, aki az éléskamráját és a fűskamráját csak félig is megtöltheti a tél ellen való ösztönös és szükséges emberi védekezés során? Hol van az a tisztviselő, aki az idén sertést vághat, baromfit nevelhet? Hol van az a tisztviselő, aki gyermekeinek tandíját és tankönyveit a fizetéséből fedezni képes volna? Kiszolgáltatva a lehetetlen drágaságnak, a lelkiismeretlen és büntetlenül garázdálkodó spekulációnak, hogyan fog a tisztviselő ember az idén megbirkózni a téllal, miután már előzőleg is jó néhány éve kínos és egyenlőtlen harcot vívott vele. A foltos ruhát nem lehet a végtelenségig foltozni, a kétszer megfejelt cipőt egyszer már mégis csak el kell dobní, rántott levest nem lehet hónapokon keresztül vacsorázni . . . Mert ha könnyű szerszám is az irótoll, egyszer mégis csak kiesik a kézről, ha ez a kéz még a legszükségesebbeket sem tudja megszerezni . . .

És a miniszterek afelől vitáznak, hogy ötszázmillió vagy pedig csak kétszázmillió legyen a drágasági pótlék? . . . G.

Megszűnt az olasz munkásforradalom.

Teljesítik a munkások követeléseit.

Olaszország hatalmas lépésekkel halad előre a szociális fejlődés terén. A munkásmozgalom forradalmi jellege ugyszólván megszűnt, a békés meg egyezés felé hajlik a munkásság és a munkaadó-szövetség. A felkelésnek azonban mégis meg van az eredménye: Giolitti valószínűleg királyi dekrétummal érvényt fog szerezni a munkások legfőbb követelésének, annak tudniillik, hogy a gyárak ellenőrzésébe a munkásszervezetek közvetlenül és intézményesen befolyhassanak.

Róma, szept. 22.

Giolitti miniszterelnök tegnap értekezletre hívta össze a munkásság és a munkaadók megbízottait, hogy megállapodást létesítsenek a munkaadók azon

követelése ügyében, mely szerint a felkelésben részes munkásvezérek elbocsátandók a gyárakból. A miniszterelnök elutasította a munkaadóknak ezt a kívánságát. A munkaadók kijelentették, hogy a kormánynak ezt az intézkedését nem ismerik el jogosnak és csak kényszerűségből vetik alá magukat a miniszterelnök határozatának.

Róma, szept. 22.

Királyi dekrétum fog megjelenni amely hat tans bizottság alakítását rendeli el abból a célból, hogy az új gyári törvényt előkészítse. Ez a törvény ki fogja mondani a munkásoknak a gyárak vezetésébe való beleszólási és ellenőrzési jogát.

Milánó, szept. 22.

A vas- és fémmunkások szakszervezetének titkára előterjesztette a kormánynak a munkások feltételeit a gyárak ellenőrzésére vonatkozólag. E kívánságok a következők:

Minden vitás ügyben a munkásbizottságok határoznak és pedig: elsőfokon a gyári munkás-bizottság, másodfokon a különböző helyi szakszervezetek küldötteiből alakult bizottság és harmadfokon a legfőbb munkás-bizottság, mely a munkaügyi miniszteriumban székel és az összes szakszervezetek kiküldötteiből fogják összeállítani.

A gyárak ellenőrzését a következőképpen hajtják végre:

1. munkás-bizottságok ellenőrzik a nyersanyagok beszerzését.
2. Gyakorolják a felügyeletet a termelt áruk eladása körül.
3. A munkások állapítják meg a gyártmányok eladási árát.
4. Ugyancsak ők állapítják meg az egyes gyárakban alkalmazandó munkások számát és azokanék bérét.
5. A munkabéreket a bizottság felügyelete alatt fizetik ki.
6. A bizottság állapítja meg a munkások munkaképességét és emeli ehhez képest azok bérét.
7. A bizottság állapítja meg a gyártmányok eladóival s általában a közvetítő kereskedelemmel szemben a feltételeket.
8. Az általános kiadásokat szintén a bizottság ellenőrzi.
9. A bizottság határoz abban a kérdésben, hogy egy gép mikor cserélendő ki s hogy mikor kell azt javítás alá bocsátani.
10. A munkások állapítják meg az egészségügyi be- rendezés feltételeit.
11. Ezzel szemben a munkaadók kötelesek rendelkezésre bocsátani a szükséges gépeket és egyéb üzemi felszereléseket.
12. A bizottság hivatása, hogy megakadályozza a káros üzleti spekulációt egy termelő, mint az eladó részéről.
13. A bizottságnak minden gyárban és üzleti irodában lesz bizalmiférfia, aki a szükséges ellenőrzést gyakorolni fogja.

Róma, szept. 22.

A kormánnyal és a munkásokkal való meg egyezés alapján a központi munkástanács elrendelte, hogy a kommunizált gyá-

rakból negyvenet visszaadtak a munkaadóknak, a többi gyár visszaadása pedig legközelebb fog megtörténni.

A régens utazása.

Szerajevo, szept. 22.

Sándor régens-trónörökös ma reggel 8 óra 30 perckor elhagyta autóján Szerajevo-t. Kisérétének egy része vonaton utazott el. A régens a boszniai tartományi kormány elnökének elutazása előtt a Szent Száva-rend első osztályát adományozta.

Pasity vojvodinai jelöltsége.

Beograd, szept. 22.

A politikai pártok vezetőségei teljes erejüket vetik a választási agitációba. Sikerült rávenni Pasity Nikolt, hogy jelöltesse magát. Pasityt három helyen fogják jelölni Szerbiában, Boszniában és a Vojvodinában. A Vojvodinában a veliki kikinda-veliki becskereki terület listáján lesz az első.

A költségvetési bizottság a posta és távirtda költségvetését tárgyalja.

Beograd, szept. 22.

A parlament pénzügyi bizottsága ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Ezuttal a posta- és távirtdaminisztérium költségvetése került sorra. Előreláthatólag október hó elején elkészülnek az egész költségvetés letárgyalásával.

Visszavonta lemondását a szlovén tartományi kormány.

Beograd, szept. 22.

A ljubljana-i tartományi kormány, mely a karinthiai népszavazás ügyében a jugoszláv katonaság elvezényeltetése miatt lemondott, az entent bizottság részéről nyert felvilágosítások után lemondását visszavonta s ekként továbbra is hivatalban marad.

Anatole France halálán van

Páris, szept. 22.

Anatole France, a hírneves francia író, aki pár nappal ezelőtt szelutés tünete között meg betegedett, tegnapelőtt vértódu-lás következtében szobájában fölbukott és a fejére esett. Állapota teljesen reménytelen. A legkiválóbb francia orvosok ki jelentették, hogy Anatole France menthetetlen. Halálát minden pillanatban várják.

Megkezdődtek Rigában a tárgyalások.

Lyon, szept. 22.
Moszkvai rádiójelentés szerint a lengyel-orsz. béketárgyalások szeptember 21-én Rigában megkezdődtek.

A lengyel front.

Lyon, szept. 22.
A lengyel hivatalos jelentés szerint a lengyel csapatok a Tarnopol-Brody-i vonalon folytatják előnyomulásukat és Dubnot elfoglalták.

Bulgária jelentkezik a kis ententébe

Prága, szept. 22.
A cseh kormány megkapta a bulgár kormány jegyzékét, amelyben kéri a kis ententébe való felvételét.

A francia elnökválasztás.

Páris, szept. 22.
Politikai körökben erősen készülődnek a közeli elnökválasztásra. A jelölt-kombinálások még mindig tartanak. Érdekes, hogy Millerand, aki eddig mindig határozottan visszautasította magatartást tanúsított, valahányszor szó került az ő jelölésére, a szenátus egy küldöttsége előtt, amely a napokban tiszteltette, már nem tanúsított oly merev magatartást, mint eddig. Már nem utasítja annyira határozottan vissza a jelölés gondolatát, mint eddigi nyilatkozataiban.

A Beograd melletti nagy tűz

Beograd, szept. 22.
Tudósítónk jelenti szerda reggel telefonon, hogy a főváros vízvezetési kutjai körül támadt tűz még egyre tart. Beograd városának egy része víz nélkül van. Az oltási munkálatok nagy apparátussal folynak és minden remény megvan rá, hogy még a délelőtti folyamán sikerüljön fog a tüzet eloltani. Az anyagi kár nem jelentős.

Vesznics miniszterelnök hadbíró-vezéres.

Beograd, szept. 22.
A régens a szerajevói ünnepélyek alkalmából dr. Vesznics miniszterelnököt tartalékos hadbíró-vezéresé nevezte ki.

A sajtó köréből. A vrsaci és vidéki szerb radikális párt hivatalos lapja a „Vojvodina“, amely egy fél-évvél ezelőtlig Vrsac, illetve Pancsevon jelent meg s ahol megjelenését technikai akadályok miatt kénytelen volt beszüntetni, vasárnap szept. 19-én Vrsacon ismét megjelent. A radikális párt ezzel működési terét óhajtja megerősíteni, miután a közlegő választási harcban minden pártnak szüksége van hathatós támogatásra. A lap kétszer jelenik meg hetenként. Felelős szerkesztője egy nagyobb szerkesztői bizottság élén: Dusan Vasiljevics.

A „Neue Vrsacer Zeitung“ felelős szerkesztője a lap tulajdonos szociáldemokrata párt eddigi vezére. Mark Karl, miután az eddigi szerkesztő, Jakob Sessler katonai szolgálatára vonult be.

A budapesti jugoszláv követ nyilatkozik Szerbia politikai helyzetéről és külpolitikájáról.

Budapest, szept. 22.
Dr. Milojevics Milán budapesti jugoszláv meghatalmazott miniszter a jugoszláv viszonyokról és a délszláv királyság jövődől külpolitikájáról érdekes nyilatkozatot tett „Az Est“ tudósítója előtt.

A belpolitikai helyzetről szólva kiemelte, hogy a kormányzat a két nagy polgári párt: a radikálisok és a demokraták kezében van, ebből a két pártból alakult a koalíciós kormány. Mind a két párt liberális és demokratikus elveket vall. A koalíció az országnak tulnyomó részét képviseli, a képviselőknek 95 százaléka ezekhez a pártokhoz tartozik. A többi politikai irány-

zatoknak, így a kommunistáknak sincs talajuk az országban.

A gazdasági helyzet, bár a háboru alatt Szerbia szenvedett talán valamennyi állam között legnagyobb károkat, javulóban van. Az idei termés nem a legjobb, de mindenesetre jó közepes. Valószínűleg kivitelre is jut a termésből. Az iparvállalatok és gyártelepek helyreállítása, bár lassan, de mégis megindult.

A külpolitikai viszonyokat illetőleg a helyzet szövetségeseinkhez továbbra is a régi marad. A háboru be van fejezve és Jugoszlávia arra törekszik, hogy a normális viszonyok teljesen helyreálljanak minden állammal szemben.

HIREK

Te drága

Kedves Ősz, milyen jó, hogy eljöttél megint, már nagyon vártalak! Te voltál mindig fiatalságom igazi tavasza. Mikor sárgulni kezdték a levelek és bágyadni kezdett a napfény, mikor pirosodni kezdett a szőlőlevél és megjötték a színesek, mikor délután ötkor bakucsinnal vonia be az utcákat a közlegő este és az enyhe, langyos szélben barátságosan pisllálgattak már az oszonna idején a nyugtalan gázlángok, mikor az ember megint elbujhatott egy drága, büvös-bájós Jókai regénnyel alomba ringatózni, mikor berukkoltak az új katonák és hazamintek a régié, mikor ismét megkezdődtek a tánciskolák és az októberi litóniak, akkor újra tavasz szállott sejtelmekbe burkolt szívembe. Jó volt így esőndösz, az élet apró örömeitől előre kell mennem bizserégre bel- andalogni az Őszbe. És sétálni a csöndes kora délutánokon önmagammal, a legjobb barátokkal, a legmegígértőbb pojással az arccal telehíntett vízparton, előre örülve annak, hogy este a színházban Lear királyt adják!... A vízparton sárga fagy, feketepápaszemes öreg bácsik totyogtak, furcsa, bobítás kis márnikkal kurjongva. Csodálkozva nézt m mindíg vejük: a Bachk rszából itt rekedt nyugdíjas sötészek, postamesterek, adóbizt sok... Leimertiz iól, Brümből vetette ide őket a szél negyren-ötven évelőt. Az új földesur szívet megmarkoló édes bus hangulata terjeng körülöttem... De most már nekem sem hoz tavaszt az Ősz. Lassankint eldurvulnak a finom, bájos hangulatok. Az élet buda vásári zaja, a józanság fülsiketítő cirkuszi muzsikája elúzik

azokat. Csak egy-egy foszlányuk uszlik felém néha néha, mint a régi boldog idők drága emléke... G.

A főispán itthon. Dr. Bogdánov Joca főispán tegnap este Pancsevó-ról visszaérkezett.

Házasság. Otrin France, a vrsaci áll. fővárm. hivatal tisztviselője, a fiatalabb szerb tarsadalom egyik leg-szimpatikusabb tagja, a múlt vasárnap vezette oltárhoz Pancsevon Vigovity Ko-arát.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter rendeletével a dr. Grogloth János távozásával megüresedett helyre kinevezte járásbírónak a vrsaci kir. bírósághoz dr. Weitner József ügyvédet.

A belügyminiszter Neukomm Balint okl. gépészmérnököt, a Neukomm Balint és Fiai gépgyár bel-tasját, kinevezte a vrsaci főmérnöki hivatalhoz mernöknek.

Lemondott a népjóléti felügyelő. A szociálpolitikai miniszri felügyelő Vidakovity S. Zivojin beadta a lemondását.

A pénzügyminiszter a hadinyereségadó megváltoztatásáról Beograd-ból jelentik, hogy a parlament pénzügyi bizottságának egyik legutóbbi ülésén, amelyen a pénzügyminiszter is résztvett, szóba került az 1918-19. évi hadinyereségadó kérdése. A pénzügyminiszter kesznek nyilatkozott arra, hogy a 39 000 koronan aluli évi jövedelmeket mentesítse a hadinyereségadó fizetési kötelezettség alól.

Sokat nevettek Vrsacon a „Volksfreund“ egyik komoly i-koiaügyi cikkébe becsuszott alábbi bájos esodabogaron. Az említett cikkben a némeinyelvű középiskolák további fenntartása érdekében összehívtott

Tőzsde.

(Érték dinárookban.)

Valuták: Francia frank 192.—, Font sterling 97.50, Dóllár 28.—, Lei 57.—, Léva 41.—, Cseh korona 43.50, Osztrák korona 9.070, Márka 46.50.

1 angol font	390.—	jugoszláv korona.
1 francia frank	7.68	jugoszláv korona.
1 dollár	112.—	jugoszláv korona.
1 lei	2.28	jugoszláv korona.
1 léva	1.64	jugoszláv korona.
1 cseh korona	1.74	jugoszláv korona.
1 osztrák korona	0.388	jugoszláv korona.
1 márka	1.86	jugoszláv korona.

Beograd, szept. 22.

Devizák: Páris 192.—, London 100.25, Newyork 385.—, Wien 10.10, Berlin 46.45.

közgyűlésről volt szó. A beszámoló rendre elmondja a külsős getet, és amikor elerkezik Hegen Reinhold volt főispán beszédehez, szószerint ezt írja: „und führt ungefähr folgendes aus:

Abonniert den Deutschen Volksfreund!“

Vrsacon ugyanis még mindig működik a cenzura vörös pajbasza. Hegen Reinhold be-zedét a cenzor törlötte, a szedő pedig ezen az eln és módon törlötte ki a kicenzurázott beszéd helyét és így csinált propagandat a Volksfreundnek és nevette meg a vrsaciakat.

Elfogott vasuti zsebmetsző. A vasuti rendörség főnöke elfogta Jabarecki Eugen híres vasuti tolvajt. Megvizsgálásokor 44 aranygyűrűt, 9 aranyláncot és még több értékes tárgyat találtak nála. A vizsgálat kiderítette, hogy az elfogott egy zombori tolvajbandának a tagja.

Es-ad pasa felesége Beogradban. Es-ad pasa özvegye, bátyja dr. Azis-Fikret kíséretében, Beogradba érkezett és ott a Bristol szállóban szállt meg. Az özvegy véglegesen Beogradban szándékozik megtelepedni, ahol a szerb nép nagy barátja emléket megillető tisztelettel fogadják.

Modernizálják az adriai halászatot. Az élelmezési miniszter halászszerzsámokat szerzett be Franciaországban 25.000 dinárért. Ezek a szerzsámok az adriai halászok között lesznek felosztva.

A timárság se utolsó dolog!

Ez év elején történt meg, hogy Eckstein János és Fia cég Gundulityeva utcai raktárából ismeretlen katonák 80 ezer korona értékű bőrt loptak el és Joszimovics Stévan helybeli bocskorosnak adták el. Joszimovics ma állt a bíróság előtt orgazdasággal vádoltan, amely a beigazolt vétségért egy évi börtönrre és 50 ezer korona kár megtérítésére ítélte. Az ügyész megnyugodott, a vádlott fellebbezett.

Ennek a száraz és mindennapos szürke törvényeszéki hírnek egyetlen egy kijelentés ad csak valamilyen keserű érdekességet. Mikor ugyanis a tanuk költségeinek megállapítására került a sor, az egyik tanu két napi költségeinek megtérítése fejében 300 koronát kért. A tanu egy sápadt, sovány degenerált arcu timárlegény — intelligenciáról szó sincs! A bíróság valahogy sokalta részéről ezt a 300 koronás követelést és alkudozni próbált vele. Amire ő egész sértődötten kijelentette, hogy neki ennyi jár, mert ezer korona a heti fizetése. Most jön az a bizonyos kijelentés: a vezető ügyész ott új az asztalnál és félhangosan mondja maga elé — „nem is sok, mikor nekem egy hétre a VII. fizetési osztályban csak 550 korona jut!“

Igazán nem sok, ha azt vesszük, hogy nevezett timárlegény talán járt négy elemít és talán már volt 24—26 éves. Az ügyész pedig vagy tizennyole évet tanult azért, hogy különb munkáért heti 550 koronát kapjon. Igaz, hogy nem lehetünk valamennyien timárlegények — de még ugyis érdemes rajta gondolkozni.

A
dem
kong
az o
igy
Vule
körn
sokb
nemz
zett
tal.
bert
való
sérte
bizot
Jova
geket
kor
gadó
lést.
áltás
agrár
mokra
laszt
nok
zolta
progr
tel az
helyze
dr. A
nek,
pártsz
kitűnő
óriási
dott.
csevit
krata
gyűlés
hetett
gyűlés
társas
gal eg
kezett.
Até
minisz
hogy a
30-ról
vezetik
Az
idei No
hagaból
vég irt
cipészin
vezető v
hája az
és késő
költők
el. Hans
A Gép
vező-bíró
gépésze
nap dél
sörösar
tér), ok
Gépészke
Figyer
hogy el
keinek fo
Horvát
botián
pénzinté
Első H
Büvés
23-ikán e
színházba
estélyét.
dés mut
dag műs
togatást
Dr. Efr
gek és b
sunkban
del a Dau
zában —
ben — nap

A demokrata-párt nagygyűlése Vrsacón.

Vrsaci munkatársunktól.

Vrsac, szept. 21.

Mult vasárnap tartotta meg a vrsaci és vidéki egyesült szerb demokrata-párt régóta tervezett kongresszusát. Számtalan tagja az országos demokrata pártnak, így Alaupovity, Agatanovity és Vulovity miniszterek, az összes környékbeli falvakból és városokból kiküldöttek és vagy 6-7 nemzetgyűlési képviselő érkezett meg a szombat esti vonatral. A pályaudvaron nagy embertömeg várta a vendégeket és valóságos diadalmenetben kísérték be a városba. A rendezőbizottság élén főtiszt, Malusev Jovan esperes fogadta a vendégeket. Másnap délelőtt 10 órakor tartották meg a Városi Vigadó nagytermében a nagygyűlést. A gyűlés elnökeül közfelkiáltással dr. Mijatovity Svetomir agrárbiztost, a „Nova Zora“ demokrata lap főszerkesztőjét választották meg. Ezután több szónok nagyhatású beszédben változta a demokrata-párt jövődó programját, különös tekintettel az aktuális választások előtti helyzetre. Közfeltűnést keltett dr. Agatanovity volt miniszternek, az országos demokrata-pártszervezet egyik vezérének kitűnő, hosszú beszéde, amelyet óriási tetszés és tapsvihar fogadott. Ezután felolvasták Pribicevity Svetozárnak, a demokrata-párt vezérének, ki a közgyűlésre személyesen el nem jöhetett, üdvözlő táviratát. A nagygyűlés után kitűnően sikerült társaságban, este pedig mulatsággal egybekötött vacsora következett.

Atéli időjárás. A közlekedési miniszter hivatalosan közli, hogy a téli időjárást szeptember 30-ról október 1-re menő éjjel vezetik be.

Az idei Nobel-díj nyertese. Az idei Nobel-díjat, amit az Kppen-hágából jelentik, Knut Hamsun norvég író és költő kapja. Hamsun cipészinas, hajóinas, villamoskocsi-vezető volt Amerikában, első munkája az „Éhség“ című regénye volt és későbbi műveivel az írók és költők között az első helyet foglalta el. Hamsun ma 60 éves.

A Gépészek szövetségének szervező bizottsága felhívja az összes gépészeket (vidékről is), hogy vasárnap délelőtt 9 órakor a Juhász-féle sörözőkban, Kralja Petra trg (Főtér), okvetlenül jelenjenek meg Gépészképzésük igazolanda. Figyelmeztetünk minden gépészt, hogy elmaradás esetén saját érdeküknek fogja kárát vallani.

Horvát pénztintézet Suboticán. Suboticán megnyitott az első horvát pénztintézet. Az intézet a Zagrebi Első Horvát Takarékpénztár fiókja.

Büvészestély. Ma esütörtökön, 21-ikán este tartja meg a városi színházban Abdul Riza bég büvészestélyét. Városszerte nagy érdeklődés mutatkozik az élvezetes és gazdag műsorúest iránt. Számos látogatást kér Abdul Riza bég.

Dr. Efremidis venerikus betegségek és bőrbajok speciálistája városunkban végleg letelepedett és rendel a Daun-féle vaskereskedés házában — a Club-kávéházzal szemben — naponta 1-3-ig és 7-8 óráig.

Harc a drágaság ellen.

A drágaság a piacon az utóbbi időben ismét túrhetetlen lett. Az élelmi cikkek árai megint a méssével határossan emelkednek. Egy kiló burgonya 200-250 fillér, egy tojás 2 K 50 fillér és ilyen arányban nő minden piaci cikknek az ára. Ennek a rettenetes helyzetnek nagyrészt az az oka, hogy a közönség alig vásárolhat valamit is a termelőtől. A közönség és a termelő közé lép-ten nyomon a felesleges közvetítő ékelődik be, aki nagyrészt egyedül oka a gyors áremelkedésnek.

A piaci árus — népies nyelven kofa — soha nem hallott arányokban keresket ma és ez a csábító kép okozza aztán, hogy boldog-boldogtan kofálkodik és otthagya ezért a produktív munkát. Fiatal, életerős férfiak, asszonyok kofálkoldnak. A produktív munkát, ahol dolgozni kell kerüli és minden energiáját arra használja, hogy olcsón összevásároljon és uzsoraáron adja azokat a terményeket, amelyek előállítására vagy áruba bocsátása

ma is alig 10-20 százalékkal drágább, mint háboru előtt. A melyeknél tehát teljesen indokolatlan a horribilis drágítás. A tojásnak darabonkinti 2 K 50 filléres ára például tisztára uzsora. Mert annak a tyuknak az élelmezése ma sem kerül annyiba, hogy az a horribilis ár indokolt volna.

Ennek a sok árdrágításnak, visszaélésnek a hatóság most ugy akarja elejét venni, hogy az iparigazolványokat revideálni fogja. Csak azoknak fogja megengedni a kofálkoldást, azok fogják iparigazolványt kapni, akik más munkára már a koruknál fogva is képtelenek. Az összes fiatal egyéneket, akik produktív munkát tudnak végezni, a közvetítő pályáról el fog a hatóság tiltani.

Ezt a radikális kurát csak a legnagyobb örömmel lehet üdvözölni. A középosztály, a tisztviselők megélhetése talán kedvezőbb lesz, ha ezt a rendszabályt merészen és főként igazságosan végrehajtják.

Közgazdaság

Kokszot hoznak Németországból Az erdészeti és bányaminiszter szerződést kötött Kosovics-céggel 100 000 vasrudnak Németországba való kivitelére 13 000 tonna koksz behozatala ellenében. Az állam a tonna kokszért 170 márkát fizet, ezt a kokszot Németország franko Bosna-Brodig szállítja. A vasrudak tonnájáért Németország 140 márkát fizet.

Cs-hország statisztikája. Teschennek Cs-horszákiához történt csatlakozása folytán Csehszlovákia területe 140 576 négyzetkilométer, 13,95 000 lakossal. Lakosai közül 8,037 000 cseh, 3,747 000 német, 1,071 000 magyar, 433.000 lengyel és rutén. Katholikusan van 11,676 000, protestáns 929 000, gör. kel. 595 000 és 362.000 zsidó.

Készül az aprópénz. Danits Danió pénzügyminiszteri felügyelő Bécsbe utazott, hogy ott a gyárat, amely a nickelpénzűnket készíti, ellenőrizze, egyben a munkálatok befejezését sürgesse.

Nagy svájci bankbukás. Zürichi értesítések szerint az ottani „Vilammüvek alapítására alakult bank“ beszüntette fizetéseit. Az összeomlás közvetlen okát a valutáris veszteségek képezik, amelyek nem kevesebbel, mint 49 millióval szerepelnek a bank mult évi mérlegében. Az intézet egyike a legnagyobb svájci bankoknak és így félt, hogy bukása más intézeteket is válságba sodor.

Dolgoznak a francia gyárak. Franciaország azon részében, amelyet a németek szállottak meg, 4096 gyár volt. Ezen gyárakból augusztus 1-én 3106 megkezdette a munkát. Legjobb a pamut- és gyapjufeldolgozó gyárak helyzete.

Keresek egy erőteljes, gyakorlott

ápolónőt

rheuma miatt járnai nem tudó feleségem mellé. Fizetési igény közlése mellett ajánlatot kér

Dr. KORSÓS ELEMÉR, ügyvéd
Alibunár. 1739

SPORT

Football betrány a zombolyai pályán. Vasárnap, 19-én találkozott Zombolyán a Zs. S. E. a kikindai csapatral, hogy a multkori 7:0 arányban nyert mérkőzésért revancheot adjon. Kikinda hátszélrel kezd s két goalt szerez az első félidőben. Helyesere után Zs. S. E. kerekedik fölül, mibe Kikinda semmiképpen sem birt belenyugodni s hogy mindenáron kiforszírozza a győzelmet, kapusuk a zombolyai centert, Retzlert hasba rugta és boxolta. Midőn ezért a bírő kiakarta állítani, Kikinda levonult a pályáról. Így adott revancheot Kikinda a multkori 7:0-ért. Fenti jelentés egyoldaluan Zombolyáról jött, természetesen fentartással közöljük.

Obilić old-boy—Viktória old-boy 6:1. Szerb kisasszony napján nagy old-boy esata volt a vásártéri pályán. A Viktória csufos vereségének oka az, hogy hét emberrel játszott csak. A játékról írni keveset lehet, de annál többet kellene a modorról. Csak azt tanácsoljuk, hogy inkább szüntessék be az efajta csapatokat, melyek mai formájukban csak teljes sportszerütlenség s önfelvezetlenség mázával vonják be az old-boy szellemmel magát semmiesetre sem azonosító egyesületeket. Az ez különösen egyes Viktória old boyokra. — Bírő volt Krszt. ty.

Stafétaverseny Arad—Temesvár között. Szokatlan s nálunk eddig még nem kultivált versenyt rendeznek szeptember folyamán a temesvári egyesületek, melynek a legnagyobb érdeklődéssel néznek elébe a sportkörök. A staféták egy-egy tagja 3500 métert fut s így tesz meg a csaknem 53 kilométer távot.

A Veliki Beeskerek-i forgalmi főnökség te.üleitén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Ervényes augusztus 1-től.

Veliki Beeskerek—Pancsevo

490	839	i. V. Beeskerek é.	2125	1807
	650	Kovacsica		228
945	1207	é. Pancsevo	1728	1415

Veliki Beeskerek—Vrsac

388		i. V. Beeskerek i.	1825	
	303	é. Vrsac		1348

Vel Beeskerek—Vel. Kikinda

1918		i. V. Beeskerek é.	649
2136		é. Karlovo	449
		i.	425
2218		é. Vel. Kikinda i.	346

Veliki Beeskerek—Zsombolya (K-skenyvágyányu).

1207		i. V. Beeskerek é.	818
1605		é. Zsombolya i.	424

Veliki Beeskerek—Subotica.

1281		i. V. Beeskerek é.	1257
1451		Karlovo	1044
1616		Csoka	921
1850		é. Subotica i.	610

Subotica—V. Beeskerek—Pancsevo

610		i. Subotica é.	1850
1237		Vel. Beeskerek	1281
1621		é. Pancsevo i.	750

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	i. Karlova é.	1258	850
140	1611	é. Vel. Kikinda i.	1216	814

Zsombolya—Sireg

1455		i. Zsombolya é.	638
1640		é. Sireg i.	512

Zsombolya—Öregfalu

1730		i. Zsombolya é.	358
1849		é. Öregfalu i.	280

Vrsac—Bela Crkva

1715		i. Vrsac é.	700
1819		é. Bela Crkva i.	610

Kovacsica (Antalfalva)—Pancsevo

650		i. Kovacsica é.	1423
818		é. Pancsevo i.	1230

Kovacsica—Szamos

1500		i. Kovacsica é.	647
1552		é. Szamos i.	556

Secsanj—Szamos

500		i. Secsanj é.	1653
547		é. Szamos i.	1603

Secsanj—Szamos—Alibunár

500		i. Secsanj é.	1208
547		é. Szamos i.	1720
		i.	é.
		é. Alibunár i.	

39.771—1920. eln. szám.

Hirdetmény.

A Veliki Becskereki pénzügyigazgatóság közhirre teszi, hogy az irattárból kiselejtezt és mintegy (100) métermázsára tehető ócska papíryanag eladása céljából folyó évi szeptember hó 27-én d. e. 9 órakor Veliki Becskereken a pénzügyi palota I. emelet 5. számú helyiségben nyilvános szóbeli árverést és írásbeli zárt versenytárgyalást tart, mely árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az összes papíryanag együttesen fog métermázsánként (600) szóval hatszáz korona kiküldési árban eladatni, s hogy az árverések az árverés megkezdése előtt (3000) háromezer korona bántpénzt tartoznak letenni. Ugyanekkor fognak az esetleg beérkező zárt ajánlatok is felbontatni. A letétbe helyezett bántpénz azoknak, kiknek ajánlata el nem fogadott, az árverés befejezte után vissza fog adatni. Az árverésen legtöbb ígérőt vagy ajánlót ígéréte vagy ajánlata azonnal kötelezi, ellenben az államkincstárt csak az esetben, ha az árverés eredményét a pénzügyminiszterium helyben hagyja, illetve az ajánlatot elfogadja. Vevő köteles az árverést vagy ajánlatot jóváhagyó illetve elfogadó határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül a papíryanagot átvenni és a vételárat a lezárolás után, de mindenesetre a papíryanag elszállítása előtt a veliki becskereki állami adóhivatalnál lefizetni.

Írásbeli ajánlatok a fenti bántpénzzel, illetve ennek letétbe való helyezését tanúsító adóhivatali nyugtával ellátva folyó évi szeptember hó 23-án d. e. 9 óráig alulírott pénzügyigazgatóság főnökéhez küldendők be.

Az eladásra kerülő papíryanag a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

Veliki Becskerek, 1920 szeptember hó 17-én.

Pénzügyigazgató.

1727

Ajánlom a t kalap- és uridivatkereskedők figyelmébe a sport- és parasztsapka- u. m. nyakkendőkészítményeimet.

Frankó szállítás. Kivánságra mintákkal szolgálók. Elváltatok mindennemű sapkák a fél anyagából való elkészítését.

Berger Gyula, Kula (Bácska).

Etvesova (Magyar-) u. 26. számú

ház

azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott.

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek

13442—920.

1946

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tétetik, hogy a Pénzügyminiszter urnak 12905 920 sz. rendelete értelmében a horvátországi, szlavóniai, banáti, bácskai és baranyai hatóságok által vezetett végrehajtásoknál az illeték 3% ról 6% -ra, az árverési illeték pedig 2% -ról 4% -ra emeltetik.

Vel. Becskerek, 1920 szept. 14.

Berberszki s. k.
polgármester.**Elsőrangú****angol férfiruha-szabász.**

Tudomására hozom a t. közönségnek, hogy elsőrangú szabászati műtermemet Budapestről Veliki Becskerekre helyeztem át és a Car Dusanova (Váraljai) utca 4. szám alatt az I-ső emeleten műtermemet megnyitottam.

Raktáramon első minőségű angol szövetet tartok.

Tisztelettel 1737

Malbaski Dusan

szabász.

Olcsó tűzifa!

Kitűnő minőségű, egészséges, száraz, hasábos kemény

tűzifátházhöz szállítok ölenként
1300 koronáért.**Gergely Samu**fakereskedő, Vörösmartiova
(Uri-) u. 18. Telefon 309Zmaj Jovina (Mária
Terézia) u. 2020.szám alatti **ház**hozzátartozó gazdasági épületekkel és nagy telekkel (alkalmas iparvállalatnak is) szabad kézből
eladó.

1738

Dungyetszky Lázár sörgyára Veliki Becskerek

A Bánt legnagyobb sörgyára. • Évi termelési képessége 50 000 hektoliter.

Söre elismert legjobb!**Kindl F. és Társa**villamossági és műszaki cikkek kereskedése
Veliki Becskerek, Nemanjine (Jenő herceg) u. 5.

Ajánl a legolcsóbb árak mellett villamossági cikkeket erős- és gyengeáramhoz. Villamos retouche készülék dr. Hollósy-féle szabadalom (fényképezési célra). Irógépszalag minden méretben 30 kor., orsón 35 kor.

Kerékpárgummi belső és külső, valódi francia Michelin-gyártmány. Ugyancsak ezen gyártmányu gummiragasztó is. — Kénsav és sósav természetes, nem vízzel hígítva — Karbidlámpák, valamint égők, valódi nürnbergi gyártmány. — Öngyújtók különféle elsőrendű áru, gyújtókövek, valódi Auermetall. — Alkalmi vétel: 3 drb. kevésbé használt strapa kerékpár (bicycli) szabadfutó. — Kevésbé használt kották nagy választékban: Keringő, indulók, kuplék, dalok, operettek, iskolák, gyakorlatok. — Végül a novisadi (ujvidéki) gyárirtárból azonnal szállítható: 1 drb. Siemens és Halske-féle dinamo, egyenáramu 100 volt, 70 amp., ford. 900 perc. 1 drb. dinamo, egyenáramu 120 volt, 35 amp., ford. 1400 perc. 1 drb. A. E. G.-féle dinamo váltóáramhoz, 200 volt, 1 K. W., ford. 2500 perc. 1 drb. A. G. E.-féle motor, egyenáramu, 220 volt, 14 amp., ford. 950 perc. 1 drb. motor, forgóáramu, 1/2 HP. 1 drb. motor, forgóáramu, 1/5 HP. comp. centrifugálpumpával. 1 drb. Max Lewy-féle 2 HP., 150 volt. 1 drb. Ganz-féle 2 8 HP. 1 drb. Ganz-féle 3 HP., ford. 1200 perc. 1678

Eladó

egy 7 éves, jókarban levő komplett cséplőgarnitúra, eredeti magánjáró, az Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t. gyártmánya. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos 1719

Markovits H. Mihály, Jarkovác (Torontál m.)

Zongoratanitást

vállal szeptérvári konzervatóriumot végzett hölgy. Ugyanaz francia és angol órákat is ad.

Bővebbet d. u. 1—3 óra közt
LITOUENKO, Bojza utca 5.

1711

Eladó

Tangel-féle vendéglő

Versec.

1720

Szállatok saját termelésű fával égetett I. r. fehér

darabos meszet

I. r. száraz darabos faszenet :: I. r. pécsi kovácszenet :: Beocsini portlandcementet :: Budai földet :: Kátrányt, legjutányosabb árban vagon- és kisebb tételekben is.

1677

Donauer Jenő, Ókanizsa.

Petráss László

Brigadira Risztitya (Aradál) u. 2218. sz.

a veliki becskereki olajgyár volt főgépésze vállal a szakmába vágó szereléseket és javításokat vidéken is, u. m.: gőzkazánok, gőzgépek, cséplőgarnitúrák, aversolaj- és benzinmotorok, mindennemű mezőgazdasági gépek, vízvezetési berendezések, szivattyutelepek, villamos szerelések, dinamo és elektromotor javítások és vasszerkezeti munkákat.

Eladó: 90 HP félstabil gőzgép, 40 HP Diesel-motor, körforgó és duplex gőzszivattyú, 60 m³ gőzkazán, 1,5 vagonos új modern ma'omberendezés és egy gyönyörű fürdőszoba-berendezés. 1668

Karbidlámpák nagyban.

Hirdessen a „Torontál“-ban.